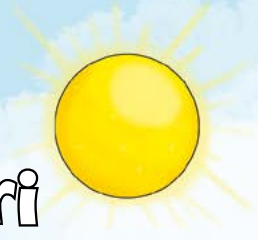

Bahçe Etkinlikleri

Kitapçığı

Bu kitapçığın sahibi

.....

Fatma Nur Yeğenoğlu
Çizim: Göksu Karaca

Toprağın İçinde Neler Var?

Toprak; içinde bitki parçaları, kum, küçük taşlar, kil ve su bulunduran bir karışımdır. Toprağın içindekileri görmek için bir etkinlik yapmak ister misin? Bunun için aşağıdaki malzemelere gereksinimin olacak:

Bahçe toprağı

Orta boy
bir kavanoz

Su

1. İlk önce bahçenin herhangi bir yerini kazıp biraz toprak al. Kavanozun yarısını bu toprakla doldur.

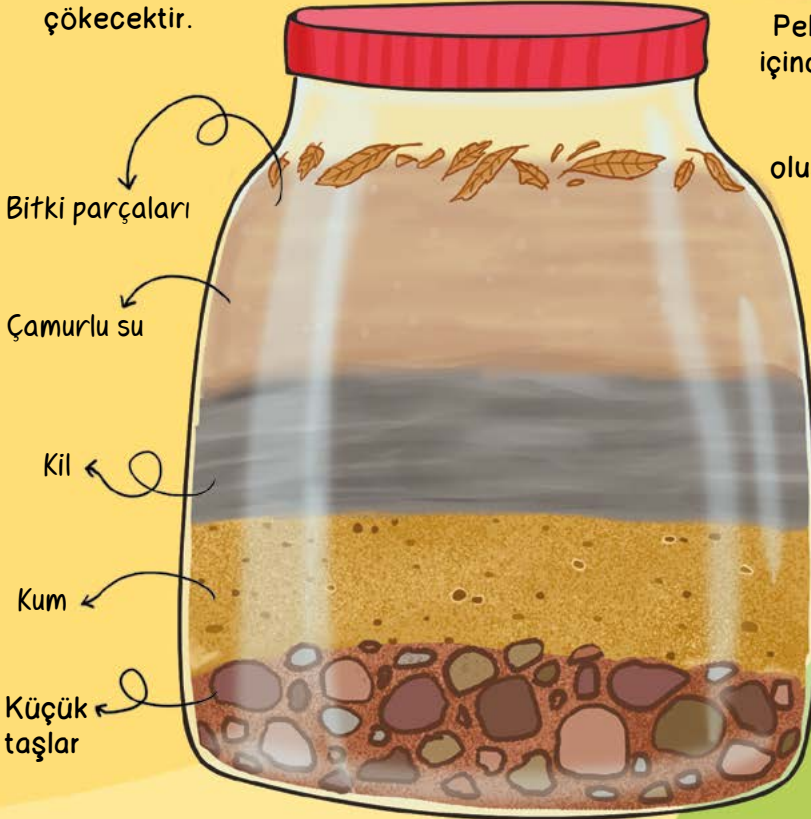
2. Sonra kavanozun geri kalanını, üzerinde bir iki parmak boşluk bırakacak şekilde suyla doldur.

3. Kavanozu çalkalayarak içindekileri iyice karıştır. Sonra kavanozu bir kenarda bir gece beklemeye bırak.

4. Kavanozu sarsmadan beklettiğin toprak ve suyu ince. Toprak, tabakalara ayrılarak dibe çökecektir.

Peki kavanozun içindeki toprakta bu şekilde katmanlar oluştuğunu fark ettin mi?

Bitki parçaları

Çamurlu su

Kil

Kum

Küçük taşlar

Tohumdan Ayçiçeğine

Ayçiçeği yetiştirmek çok kolay! Bu bitki, bol güneş ışığına gereksinim duyar. Ayçiçeğini, bol güneş gören bir balkonda saksıya ya da bahçeye ekerek yetiştirebilirsin.

Malzemeler:

1. İlk önce küçük bir saksının içine toprak koy. Daha sonra toprağı biraz su vererek nemlendir.

2. Tohumları toprağın üzerine koy. Her birini işaret parmağınla iterek yarım parmak kadar toprağın altına göm.

3. Tohumlar, çimlenmek için nem ve sıcaklığa gereksinim duyar. Toprağın nemli kalması ve sıcaklığını koruması için saksının üzerine saydam bir poşet geçir. Poşeti bir ip ya da paket lastiğiyle saksıya sabitle.

5. Bir süre sonra ayçiçeği tohumlarının çimlendiğini göreceksin. Artık poşeti çıkarabilirsin.

Ayçiçeği bitkilerinin boyları, iki elinin boyu kadar olduğunda onları daha büyük bir saksıya ya da bahçeye dikebilirsin.

4. Saksıyı bol güneş ışığı alan bir yere koy. Toprağı nemli tutmak için de ara ara sula.

Domates Tohumları

Çiftçiler, her yıl yetiştirdikleri ürünlerin tohumlarını elde eder ve bu tohumları bir sonraki yıl yeniden ekmek üzere saklar. Sen de domates tohumları elde etmek ister misin? Bunun için gerekli olan malzemeleri ve hangi adımları izleyeceğini bu sayfalarda anlattık. Haydi başlayalım!

Malzemeler:

Olgun bir domates

Süzgeç

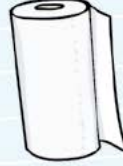
Çay kaşığı

Musluk suyu

Küçük cam kavanoz

Kâğıt havlu

Bu etkinlik bir yetişkinle birlikte yapılmalıdır.

1. Bir yetişkinden, domatesi resimdeki gibi enine kesmesini iste.

2. Domatesin sap bölümüne yakın olan yarısını bir elinle tut. Çay kaşığına da diğer eline al. Çay kaşığı yardımıyla domatesin çekirdeklerini çıkar ve süzgecin içine koy.

3. Süzgeci musluğun altında tut ve suyu aç. Çekirdekleri bir elinle ovuşturarak etli bölümlerinden ayır.

Etili bölümden ayırdığın çekirdekler böyle görünmeli:

4. Çekirdekleri kavanoza koy ve üzerlerine çekirdeklerin üç katı kadar su ekle. Bu kavanozu birkaç gün beklemeye bırak ve her gün bir kez karıştır. Birkaç gün sonra olgunlaşmış, ağır çekirdeklerin dipte toplandığını göreceksin.

5. Kavanozun üstünde toplanan parçaları atabilirsin. Dipte birikmiş domates çekirdeklerinin suyunu süz. İşte bunlar, domatesin tohumlarıdır. Domates tohumlarını, kâğıt havlunun üzerinde kurumaya bırak. Ama dikkat et, ortam serin, havadar ve karanlık olmalı.

Domates tohumları kuruyunca saklanmaya hazır demektir. Artık domates tohumlarını bir sonraki yıl ekip domates yetiştirebilirsin!

Kompost Yapalım

Evdeki ya da bahçedeki bitkilerin gelişimine yardım etmek ister misin? Bunun için evde kompost yapabilirsin. Kompost, bitkilerin gelişiminde gereksinim duyduğu besinleri barındırır.

Malzemeler:

Bu etkinlik bir yetişkinle birlikte yapılmalıdır.

1. Şişenin kapağını çıkar ve bir yetişkinden şişenin üst bölümünü kesmesini iste.

2. Şişenin dibine resimdeki gibi biraz toprak koy.

3. Toprağın üstüne bir kat meyve ve sebze artığı, bir kat da parçalanmış gazete kâğıdı koy. Bu katları biraz sula. Üstüne bir kat daha toprak koy.

4. Bunların üstüne birer kat daha sebze ve meyve artığı, gazete kâğıdı ve toprak ekle. Bu katları da biraz sula.

5. Şişenin üst parçasını, resimdeki gibi şişeye bantla yapıştır.

6. Artık şişeni dışarıda güneş gören bir yere koyabilirsin. Şişe burada birkaç hafta kaldıktan sonra şişenin içindekiler kolay ufalanan, toprak kokulu ve koyu renk bir karışıma dönüşecek. İşte kompostun hazır! Kompostu bitkilerin toprağına karıştırabilir ya da kompostun içinde bitki yetiştirebilirsin.

Kavanoz Ekosistemi Oluşturalım

Doğada her şey uyum içindedir. Belli bir alanda birlikte yaşayan tüm canlılar, onları çevreleyen hava, toprak, su kaynakları uyumlu bir bütünü oluşturur. Bu bütüne ekosistem denir. Sen de evde bir kavanozun içinde ekosistem oluşturabilirsin! Bu minik ekosistemde bitkiler, su, güneş ışığı, taşlar ve toprak bulunacak.

Malzemeler:

Büyük boy cam kavanoz

Saksı toprağı

Çakıl taşları

Kısa boylu bitkiler

1. İlk önce kavanozu sabunlu suyla yıkayıp kurulayın.

Bu etkinlik bir yetişkinle birlikte yapılmalıdır.

2. Kavanozun dibini, bir parmağının uzunluğuna denk gelecek şekilde çakıl taşlarıyla döşe.

3. Çakıl taşlarının üzerine kavanozun yarısı dolacak şekilde toprak doldur.

4. Şimdi bu toprağı bitkilerini dikebilirsin.

İşte kavanozun içine dikebileceğin kısa boylu bitkilerden bazıları:
Kaktüs, eğreltiotu, Afrika menekşesi, sukulent

5. Bitkilere bir miktar su verip kavanozun kapağını kapatın.

6. İşte minik ekosistemin hazır! Artık oluşturduğun ekosistemdeki bitkilerin gelişimini gözlemleyebilirsin.

Kavanozun kapağını kapattıktan sonra, ekosistemini sulamana pek gerek yok. Çünkü ekosisteme ilk eklediğin su, süreklilik gösteren bir döngü hâlinindedir.

1. Kavanozun içindeki toprak sulanır.

2. Bitkinin kökleri topraktaki suyu emer.

6. Su damlacıkları, camdan toprağa damlayarak geri döner. Tıpkı yağmur gibi!

5. Kavanozun camı üzerinde su damlacıkları oluşur.

4. Su, yapraklardan ve topraktan buharlaşarak yukarı doğru hareket eder.

3. Su, kökten yapraklara doğru ilerler.

Eğer kavanozdaki su miktarının az olduğunu düşünüyorsan içine su ekleyebilirsin. Su miktarının fazla olduğunu düşünüyorsan da kavanozun kapağını bir süre açık bırakman yeterli.

Yapraklarla Sanat

Haydi, çeşit çeşit yapraklarla bir sanat etkinliği yapalım! Bunun için bahçeden ya da parktan farklı şekillere sahip yapraklar topla. Bu etkinlik için önce tuz hamuru hazırlaman gerekecek. Ama dersen tuz hamuru yerine oyun hamuru da kullanabilirsin.

Malzemeler:

Birkaç farklı yaprak

Çukur bir kap

1 su bardağı un

Yarım su bardağı su

1 su bardağı tuz

Sulu boya

1. Çukur kapta un, tuz ve suyu karıştır. Yumuşak ve pürüzsüz bir hamur oluşana kadar karışımı yoğur.

2. Yoğurduğun hamuru birkaç parçaya ayır. Bu parçaların her birini avucunda yuvarlayarak minik hamur topları yap.

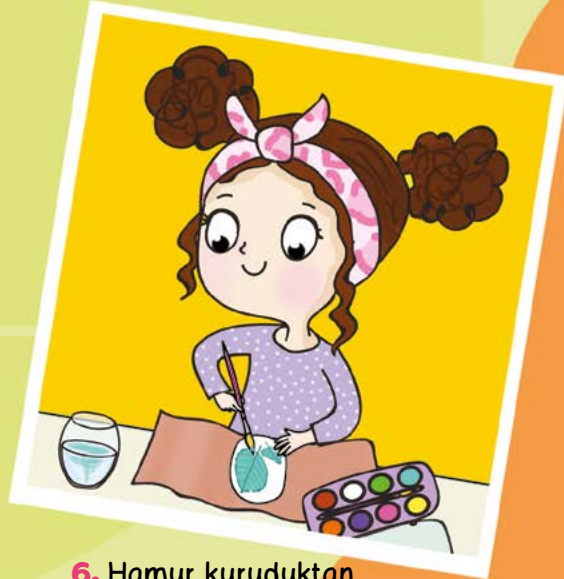
3. Daha sonra hamur toplarının üzerine avucunla bastır ve biraz düzleşmelerini sağla.

4. Bu aşamada doğadan topladığın yapraklara gereksinimin olacak. Seçtiğin yaprakları damarları alta bakacak şekilde, düzleştirdiğin hamur parçalarının üzerine koy. Hafifçe bastırarak yaprağın şeklinin hamurun üzerine çıkmasını sağla.

5. Yaprığı yavaşça çekerek hamurdan ayır. Hamuru, kuruması için iyi havalandırılmış bir odada birkaç gün beklet.

6. Hamur kuruduktan sonra sulu boya ile yaprak şekillerini dilediğin gibi boya!

Bahçede Keşif

Haydi evinin ya da okulunun bahçesinde, bir çiçek ya da sebze bahçesinde bir büyüğünle yürüyüşe çık. Çevrende gördüklerini gözlemlerle, duyduğun sesleri dinle ve çevreyi kokla. Bunların nereden geldiğini bulmaya çalış. Aşağıda bu yürüyüşte keşfedebileceklerinden bazılarının resimleri var. Bahçe yürüyüşünde bunlardan hangileriyle karşılaştın? Haydi işaretlerle.

Serçe

Papatya

Bombus

Çiçek açmış
bir ağaç

Bulut

Uğur böceği

Örümcek ağı

Kuş yuvası

Toprak solucanı

Kuş sesi

Çokgözlü mavi

Karahindiba

Bahçede Renk Avı

Bahçede hangi renkler var, keşfetmek ister misin? Arka sayfada senin için bir renk çarkı hazırladık. Bahçede ya da parkta yürüyüşe çıktığında renk çarkını da yanına al. Bakalım, çarktaki renklerle aynı renk neler bulabileceksin? Bulduğun her bir renk için çarkına bir işaret koyabilirsin.

RENK ÇARKI

Meraklı Minik dergisinin Nisan 2022 sayısının ekidir.